

OILADA BOLA SHAXSINI TARBIYALASHDA MILLIY QADRIYATLARNING TA’SIRI VA IJTIMOIIY PSIXOLOGIK TAVSIFI

MUSINOVA NOZIRA MIRJADJANOVNA

Buxoro davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Maqolada oilada bola shaxsini tarbiyalashda milliy qadriyatlarning ta’siri, milliy tarbiya, uning ahamiyati, yoshlarda qadriyatlarga tayangan oilaviy hayot orqali yuksak insoniy xususiyatlar mohiyati borasida to’g’ri tushunchalar hosil bo’lishi, ijobiy axloqiy sifatlar tarkib topishi, yoshlarda hayotiy lahzalarda o’zini ijobiy namoyon etish borasida amaliy ko’nikma hamda malakalarni shakllantirish haqida so’z boradi.

Kalit so’zlar: oila, shaxs, ijtimoiylashuv, milliy tarbiya, ajdodlarimiz merosi, oilaviy hayot, xulq-atvor, sharqona odob, qadriyat, madaniyat, ma’rifat.

Yoshlarni har tomonlama, ham aqlan, ham jismonan barkamol, axloqan yetuk, ma’naviy pok qilib tarbiyalash shu kunning muhim va dolzarb muammolaridan biriga aylanib qoldiki, bu bugungi turmushimizning taqozosidir. Qadriyatlar jamiyat rivojining negizi, millatning tarixiy taraqqiyotida erishilgan muvaffaqiyatlarini avloddan avlodga o’tkazuvchi qudratli omildir. O’zbek oilasidagi bola tarbiyasida mehnat va turmushdagi ijobiy milliy an’analar, urf-odatlar va ma’naviy-ma’rifiy qadriyatlarning o’rni kata ahamiyatga ega. Oila shaxs ijtimoiylashuvining asosiy makoni va ilk yoshdan boshlab bolaning qadriyat yo’nalishlarini shakllantirib borishda muhim hayotiy maktabdir.

Tarixiy taraqqiyot bosqichlariga nazar tashlar ekanmiz, har bir jamiyat, davlat o’zining milliy qadriyatlarini rivojlantirmay hamda mustahkamlamay turib taraqqiy etmagan. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida 2021-yil 19-yanvar kuni ma’naviy-ma’rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish, bu borada davlat va jamoat tashkilotlarining hamkorligini kuchaytirish masalalari bo’yicha o’tkazilgan videoselektor yig’ilishida: “Agar jamiyat hayotining tanasi iqtisodiyot bo’lsa, uning joni va ruhi ma’naviyatdir. Biz yangi O’zbekistonni barpo etishga qaror qilgan ekanmiz, ikkita mustahkam ustunga tayanamiz. Birinchisi –

bozor tamoyillariga asoslangan kuchli iqtisodiyot. Ikkinchisi – ajdodlarimizning boy merosi va milliy qadriyatlarga asoslangan kuchli ma’naviyat”, – deb e’tirof etdilar.

Xo’sh qadriyatning o’zi nima? Qadriyatlar deganda, inson va insoniyat uchun ahamiyatli bo’lgan barcha narsalar tushuniladi. Qadriyatlarning mohiyati insonlarning tarixiy tajriba an’analarini kelgusi avlodlarga to’la-to’kis yetkazish, o’rgatish, ta’lim-tarbiya berish orqali izohlaymiz. Shuning uchun milliy ma’naviy qadriyatlarni e’zozlab, ardoqlab, chin dildan bajarish va ularni o’z hoida saqlash, shu bilan birga, umuminsoniy qadriyatlarni oila muhitiga uyg’unlashtirish dolzarb masaladir. Qadriyatlar mazmunan xilma-xil turlarga bo’linib, hayotning barcha jabhalarini qamrab olgan. Jumladan, inson va uning hayoti eng oliy qadriyat hisoblanadi. Inson yo’q joyda biror narsaning qadr-qimmatini haqida so’zlashga hojat ham yo’q. Shuning uchun ham inson qadr-qimmatini e’zozlash, uning turmushini yaxshilash, bilimi va madaniy saviyasini rivojlantirish, sog’lig’ini saqlash, hayotini himoya qilish davlatimiz siyosatining asosiy yo’nalishini tashkil etadi. Farzandlarimiz ongida axloqiy qadriyatlarni shakllantirish uchun:

- Vatanga, ota-onaga, o’tgan avlodlariga hurmat, muhabbat tushunchalari va tasavvurlarinikengaytirish;
- burch, vijdon, insof, mas’uliyat haqidagi tasavvurlarni vujudga keltirish;
- do’stlik, o’rtoqlik, qo’ni-qo’shnicilik munosabatlari haqidagi tasavvurlarni kengaytirish hal qilinishi kerak bo’lgan dastlabki vazifadir.

Estetik qadriyatlar farzandlarimizning estetik sezgi va idrokini tarbiyalash, tashqi va ichki go’zalligini shakllantirishdir. Ularda estetik qadriyatlarni shakllantirish uchun:

- bola ongida ota-bobolarimizdan bizgacha yetib kelgan amaliy, me’morchilik, musiqa va san’at asarlarini, shuningdek, turli xarakterdagi bayramlarni asrab-avaylash tuyg’usini shakllantirish;
- go’zallikka baho berish, haqiqiy go’zallikni soxta go’zallikdan ajrata olish;
- tabiatning nozik, nafis go’zalliklarini ko’rish, his etishni rivojlantirish talab etiladi.

Qadriyatlar amal qilish doirasiga ko’ra, milliy va umuminsoniy turlarga bo’linadi. Insonning qaysi millatga mansub ekanligi haqida tasavvuri faqat g’oyagina emas, balki tuyg’u hamdir. Insonda milliy ong va g’urur bo’lmasa, u o’zining qaysi millatga mansubligini his etmasa, uning milliy qadriyatlarini

anglashini tasavvur qilish qiyin. Shu bilan birga, hammamiz yana bir haqiqatni anglab yetmoqdamiz, ya'ni faqatgina chinakam ma'rifatli odam inson qadrini, millat qadriyatlarini, bir so'z bilan aytganda, o'zligini anglashi, erkin va ozod jamiyatda yashashi, mustaqil davlatimizning jahon hamjamiyatida o'ziga munosib obro'li o'rin egallashi uchun fidoyilik bilan kurashishi mumkin.

Oila jamiyatning ajralmas zarur qismidir. Unda inson dunyoga keladi. Shu paytda oila insoniyatning uzluksiz naslini davom ettiruvchi bo'lib qolaveradi. Shundan kelib, oila ikkita ulkan ijtimoiy vazifani farzandlarni dunyoga keltirish hamda ularga to'g'ri tarbiya berishni yo'lga qo'yish muhim ahamiyatga ega. Chunki oilada katta yoki kichik narsa bo'lmaydi. Hamma narsa, xatto eng oddiy bo'lib ko'ringan oilaviy munosabatlar bolaga katta ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy oila uning mohiyati “jamiyat-oila-individ” tizimidagi og'irlik markazining jamiyatdan individga o'tkazilishida namoyon bo'lmoqda. Bu esa o'z navbatida ommaviy ong va xulq-atvor o'zgarishiga olib kelmoqda. Aslida, o'z tarixida oila shaxsdan ko'ra ko'proq jamiyatga xizmat qilgan. Bizning zamonamizda oila kichik guruh sifatida shaxsning samarali shakllanishi uchun, bolalar tarbiyasi uchun, yosh avlodning qadriyat yo'nalishlarini shakllantirish uchun juda muhim zaruriy omilga aylandi. .

Oilaviy qadriyatlar fenomeni psixologiyada turli talqinga ega. Jumladan, qadriyatlarning mafkuraviy, axloqiy, estetik va boshqa turlari mavjud bo'lib, ular odamlarning atrof-muhit va voqelikni baholash uchun asos sifatida namoyon bo'ladi. Odatda qadriyatlar ijtimoiy tajribani egallash jarayonida shakllanib boradi hamda maqsadlar, g'oyalar, ideallar, e'tiqodlar shaklida namoyon bo'ladi. Qadriyatlar tizimi shaxs yo'nalganligini mazmun jihatidan izoh etadi va uning borliqqa, o'zga kishilarga, o'ziga nisbatan munosabatining ichki asosini belgilaydi, aniqroq qilib aytadigan bo'lsak, hayotiy faollik motivatsiyasining yadrosini, «hayot falsafasi» konsepsiyasi va dunyoqarashning negizini tashkil qiladi.

O'z atrofidagi ijtimoiy muhitni anglagan shaxsning, xususan, yoshlarning o'ziga xos xatti-harakat shakllarini namoyon etish jarayonini, psixologik tabiatini, oilaviy qadriyatlarini ijtimoiy tasavvurlar tizimi orqali tushuntirish hamda baho berish dissertasion ishning vazifalari qatoriga kiradi. Bu esa tasavvurlar va ularning shakllanganlik darajasiga oid ilmiy-nazariy tushunchalarga ta'rif berish zaruriyatini taqozo etadi.

Zamonaviy yoshlarning qadriyatlar to'g'risidagi bilimlari, ularning shaxsiy oiladagi hayotiy tajribalari bilan bevosita bog'liq bo'lib, aslida umumiy tasavvurlar

tizimining shakllanishiga o‘z ta’sirini o‘tkazadi. U yoki bu obekt yoxud hodisa haqida bilimning yo‘qligi tasavvurning ham yo‘qligidan darak beradi. Aynan globallashuv jarayonida Shaxsgacha yetib kelayotgan ma’lumotlar va ular asosida shakllanayotgan bilimlar aniq yoki noaniq, to‘g‘ri yoki noto‘g‘ri bo‘lib, biror narsa va hodisalar vositasida shakllanadi hamda bu bevosita ta’sir bo‘lgani uchun ham tasavvurlar ana shunga muvofiq tegishli zaylda paydo bo‘ladi.

Shuningdek, oilaviy tarbiya asosida qadriyatlar to‘g‘risidagi tasavvurlar shakllanganligining yuqori darajasi o‘spirinlik yoshidan boshlanib, ular borliq haqidagi bilimlar tizimi, asosan, muhim hayotiy ahamiyatga ega bo‘lgan hodisa va ob’ektlar haqida aniq obrazlarda o‘z aksini topgan. Ma’lumki, bu yoshda o‘spirin uchun o‘ta muhim elementlar, ma’naviy mavzular bo‘lib, boshqalari shu tasavvurlar atrofida uyg‘unlashib boradi. Bu darajadagi tasavvurlar ob’ektivligi bilan tavsiflanib, shakllanishi jihatdan ijtimoiy-psixologik tabiatga ega bo‘ladilar. Shu bois, bu kabi oilaviy qadriyatlar haqida tasavvurlar yuqori darajada shakllangan ijtimoiy tasavvurlardir.

Yosh avlodni vatanparvarlik, insonparvarlik kabi xislatlar bilan birga diniy va milliy bagrikenglik, ajdodlarimiz merosida mexr, yuksak ma’naviyat egasi bulish xamda boshka millatlarga nisbatan xurmat bilan karaydigan, tinchlik va barkarorlikni asrab-avaylab, qadriga yetadigan, xar xil taxdidlarga karshi o‘z mustaqil fikriga ega , insoniy qadr-qimmatni e’zozlaydigan qilib tarbiyalashda o‘zaro chambarchas bog‘lik uch omil - oila, mahalla va ta’lim muassasalari hamkorligi muhim ahamiyatga egadir. Ular orasida samarali hamkorlikni yo‘lga qo‘yish jamiyatning birinchi kichik bo‘g‘ini oilalarda sog‘lom oila mug‘itini oqilona shakllantirish, ularda yuz berayotgan turli mojaro, nizo, ajrimlar va bolalar tarbiyasidagi illatlarning oldini olishga, bugungi kunning yetuk yoshlarini tarbiyalashda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Oila ijtimoiy jamiyatning kichik bo‘g‘ini sifatida muayyan xalq, millat yoki elatning milliy xususiyatlari, shuningdek, mavjud tuzum mazmunini o‘zida namoyon etadi. Oilalarning mustahkam bo‘lishi, ularning totuvlik va farovonlikka erishuvi u mansub bo‘lgan ijtimoiy tuzumning iqtisodiy, ma’naviy rivoji, jamiyatda amal qilinayotgan ma’naviy-axloqiy me’yorlar, olib borilayotgan davlat siyosat mazmuni bilan belgilanadi. O‘z navbatida jamiyat ma’naviy qiyofasi oilalarda tashkil etilayotgan ijtimoiy tarbiyaning natijasi, samarasiga bog‘liqdir. Shu bois asrlar davomida har qanday geografik makon va ijtimoiy zamonda ham yangi

oilalarning shakllanishi, oilaviy hayotning yo‘lga qo‘yilishi, farzandlar tarbiyasini tashkil etish hamda sulola an‘analarini davom ettirish masalalariga alohida e‘tibor berib kelingan. Qadriyatlarining shakllanish makoni bo‘lgan oila va unga xos bo‘lgan qadriyatlar tizimi jamiyatning kelajagini belgilab beradi. Kelajak avlod haqida qayg‘urish, sog‘lom, barkamol naslni tarbiyalab yetishtirishga intilish bizning milliy xususiyatimizdir

Oilada shaxsni axloqiy shakllantirish bolaning tug‘ilishidan boshlanadi. U ko‘pgina omillar ta‘sirida tarkib topadi. Bu omillar oilaviy munosabatlar xarakteri, ota – onalarning namunasi, ulardagi umumta‘lim darajasi, umummadaniy saviyasi hamda ularning pedagogik madaniyati va nihoyat oilaviy va undan tashkaridagi hayotning tashkil etilishidagi ijtimoiy psixologik xodisalardan iborat. Bu omillar oilada bolani axloqiy tarbiyalashning mazmunini tashkil etadi va ular bir qator pedagogik va psixologik hususiyatlarni o‘z ichiga oladi. Bular quyidagilarda uz ifodasini topishi mumkin:

- Ayrim oilalarda bolalarning tarbiyasi faqat onalarning zimmasida, ota esa bu ishdan o‘zlarini chetga oladilar. Go‘yo farzandlarini bog‘cha, maktab tarbiyalab berishlari shart.

- Ota – onalar farzandlariga birdek munosabatda bo‘lishlari, bir xil mehribon va g‘amxo‘r, talabchan va qattiqqo‘l bo‘lsalar bolalar hayoti butun va mukammal bo‘ladi. Biri talab qilganda, ikkinchisi yonini olsa, tarbiya buziladi.

- Ko‘pgina ota – onalar bolalarini tarbiyalash borasida o‘z vazifalari va burchlarini to‘la xis qilmaydilar. Boshqacharoq aytganda ularda pedagogik va psixologik tayyorgarlik yetishmaydi. Zotan, oilaviy tarbiya, avvalo, ota – onalarning o‘zlarini – o‘zlari tarbiyalash demakdir. Chunki bola ayni paytda ta‘sir ob‘ekti va sub‘ektidir.

Oila hayotini to‘g‘ri tashkil etish, oilada sog‘lom axloqiy muhitni yaratish lozim. Chunki, xar bir xodisa, vaziyat, narsa bolaga ta‘sir qiladi. Ana shu ta‘sir natijasida salbiy yoki ijobiy turlicha xulq – atvor xususiyatlari paydo bo‘ladi. Ota – onalarning xatti – harakatini bolalar uzluksiz ixtiyoriy, ixtiyorsiz, bevosita va bilvosita kuzatib turadi.

Har bir ota – ona farzandini barkamol inson bo‘lishini istaydi. Farzandini ana shunday inson bo‘lishidan nafaqat ularning o‘zi, balki jamiyat ham mafaatdordir. Ota – onaning fuqarolik burchi ham shuni taqazo etadi.

Ota – ona shaxsining o‘zi bola tarbiyasida muhim rol o‘ynashi, shubhasizdir. Ularning oqilona o‘g‘itlari, pand – nasihatlarining hych biri, ularning shaxsiy namunasi o‘rnini bosa olmaydi. Bolalarning axloqiy fazilatlarini tarkib topishida, oiladagi o‘zaro ahillik, halollik va rostgo‘ylik, o‘zaro ishonchning mavjudligi, umuman sog‘lom ahloqiy muhit, ijobiy psixologik iklim muhim amamiyatga ega.

Oilada bolalarni sevish, ularni shahsiyatini hurmat qilish va hych qachon ularni izzat – nafsiga tegmaslik zarur. Nourin jazolash usuli bola nafratini kuchaytiradi. Har qanday xaddan tashkari g‘amho‘rlik yoki talabchanlik xam salbiy samara beradi.

Bola tarbiyasida ota – onaning ishxonasidagi, mahalla va qo‘ni – qo‘shnisi oldidagi obro‘yi ham katta rol o‘ynaydi va bolalarida ularga nisbatan faxrlanish hissini uyg‘otadi. Ular shu ruhda tarbiyalanadilar.

Oiladagi tarbiyani yuqoridagi xususiyatlarini xisobga olish, bolani axloqiy jixatdan tarbiyalashda, milliy axloqiy qadriyatlardan foydalanishning mohiyatiga, uning o‘ziga xosligi va ahamiyatini tahlil qilishga yordam beradi.

“Nima eksang- shuni olasan” kabi xalq iborasi oddiyligiga qaramasdan o‘z ichiga ilmiy dalillarni olgan holda inson hayoti davomida oila sharoitida, o‘zlariga tanish bo‘lgan kishilar bilan o‘zaro munosabatlarida egallagan xulq namunalari o‘z ta’sirini ko‘rsatadi.

“Bola-ota-ona” munosabati tizimidagi hayotning mazmun-mohiyati kattalarning maqsadga qaratilgan va savodli o‘zaro hamkorlikda jarayonlarni tashkil etishiga, ya’ni ularning psixologik va pedagogik jihatidan mutanosibligiga bog‘liq. Bu mavzuda maqtovga sazovor ishlarni hamma oilaga ham taalluqli deb bo‘lmaydi. Shuning uchun ota-onalarga bolalar ta’lim- tarbiyasiga oid masalalarda yordam berish muammosi dolzarb bo‘lib turibdi. Bunday ishlarning samaradorligini ta’minlovchi omillardan biri bu oila va ta’lim tarbiya muassaasining o‘zaro hamkorlikda olib boriladigan ishlaridir. Birinchi navbatda diqqatni pedagog va ota- onaning o‘zaro muloqotiga asoslangan holda oilaning shaxsiy ehtiyoji va

qiziqishlarining ustunligini tan olishlikka qaratish lozim. Ota-onalarga qo'yiladigan talablarning yo'nalishini o'zgartirish, ya'ni: ota-onalarning pedagogik tajribasini va qiziqishlarini rad etishdan-hamkorlikka va sherikchilikka indamaslikdan-maqсад, vazifalarni qo'yishda, xulosalar chiqarish va uni qo'llashga o'rgatishdan iborat.

Ota – onalarning kamol topib borayotgan bolaga ko'rsatadigan ta'sir kuchi juda katta. Ularning bolaga ta'sir etishiing asosi ularning bolaga nisbatan beg'araz muhabbati, uning vaqtida talabchanlik bilan qo'shib olib boriladigan g'amho'rlicidir. Mehr-muhabbat har qanday yahshilik, mehribonlik va yorqinlikning ijodkoridir.

Bolani yoshligidan boshlab milliy -etnik qadriyatlar asosida oilaviy odob – ahloq qoidalariga odatlantirish, yahshi xulq – atvorli bo'lishga o'rgatish ota – ona uchun ham qarz, ham farzdir. Ota – onaning jamiyatda tutgan o'rni, nufuzi farzand tarbiyasida katta ahamiyatga ega. Bu narsa mansab bilan belgilanmaydi. Eng yahshi obro' va e'tibor halol mehnatdir. Halol mehnat bilan jamiyatda orttirilgan obro' oilada farzandlar tarbiyasiga ijobiy ta'sir qiladi. Farzand ham ota – onalaridek bo'lishga intiladi.

O'zbek oilalarida bolalarning jamiyatning munosib farzandlari etib tarbiyalash bo'yicha ijobiy tajribalar to'plangan. Lekin milliy-etnik qadriyatlar asosida oilada bolalarni har bir yosh davriga mos ravishda tarbiyasida sustliklar ularning shakllanishiga to'sqinligi bois, jiddiy globalizm salbiy ta'sirlarinig tobora avj olayotganligi fonida xatolarga yo'l qo'yish tendentsiyasi ko'p oilalarda uchramoqda. Bu esa bolaning kelgusidagi kamolatiga salbiy ta'sir etadi va ularni qayta tarbiyalashdek murakkab muammolarni keltirib chiqaradi. Xuddi shu bois, oilada bolalarni qadriyatlar asosida shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri, oilada sog'lom ruhiy muhitni qaror toptirish, farzandlar tarbiyasini qadriyatlar asosida samarali tashkil etishdir. Mazkur jarayonning mohiyati quyidagilarda namoyon bo'ladi:

birinchidan, yoshlarda qadriyatlarga tayangan oilaviy hayot orqali yuksak insoniy xususiyatlar mohiyati borasida to'g'ri tushunchalar hosil bo'ladi;

ikkinchidan, bu jarayonda ijobiy axloqiy sifatlar tarkib topadi;

uchinchidan, yoshlarda hayotiy lahzalarda o'zini ijobiy namoyon etish etish borasida amaliy ko'nikma hamda malakalarni shakllantiradi.

Aytish joizki, oilada qizlarni mustaqil oilaviy hayotga tayyorlash murakkab pedagogik jarayon sanalib, mazkur jarayonning samarali tashkil etilishi bu boradagi

muayyan kamchilik va muammolarning bartaraf etilishi bilan belgilanadi. Ayni vaqtda esa oilada qizlarni mustaqil oilaviy hayotga tayyorlash borasida bir qator muammolar mavjud bo‘lib, ular quyidagilardan iboratdir:

1. Ota-onalarning oilada qizlarni mustaqil qadriyatlarimiz asosida oilaviy hayotga tayyorlash jarayonining mohiyati xususida to‘la ma’lumotga ega emasliklari.

Milliy etnopsixologik qadriyatlar xususiyatlari (Ota-onalarning o‘z farzandlari bilan ma’lum masalalarda ochiq oydin muloqotda bo‘la olmasliklari, ichki kechinmalarini atrofdagilarga oshkor qilavermaslik lozimligi, oilani moddiy jihatdan ta’minlash erkak kishining burchlaridan biri ekanligi, farzandlar tarbiyasi uchun mas’ullik keksa avlod zimmasiga yuklangan asosiy vazifalardan biri ekanligi borasidagi qarashlar, shuningdek, kelin va kuyov munosabatlarining mazmunini ularga anglatish vazifasini qizning yanga (kelin oyi) lari, yigitning oshnalari zimmasiga yuklash an’analarining mavjudligi ota-onalarda oila sharoitida yoshlar, chunonchi, qizlarni mustaqil oilaviy hayotga tayyorlash jarayonining mohiyatini to‘la tushunmasliklariga sabab bo‘lmoqda.

2. Ota-onalar tomonidan yoshlar, shu jumladan, qizlarni oilada mustaqil jilaviy hayotga tayyorlash borasidagi nazariy va amaliy bilimlarni o‘rganish imkonini beruvchi manbalarning yetarli darajada mavjud emasligi.

Taniqli psixolog E.Goziev ta’kidlagandek: “O‘zbek oilasida tarbiya moshiyati, mazmuni, tarbiyaning kundalik va istiqbol rejasi, bolalarga ta’sir o‘tkazish vositalarini tanlash va ulardan foydalanish o‘ziga xos xususiyatga ega, chunki uning asosida xalq an’analari yotadi. O‘zbek xalqining etnopsixologik xususiyatlaridan unumli foydalanish - XXI asrda yashash nasib etgan odamlarni barkamol shaxs sifatida tarkib toptirishda muhim rol o‘ynaydi. Xuddi shu boisdan ham xalqimizning milliy ruhiyatidagi bunday urf-odatlar, an’analar, udumlar kelajak avlodga obida, meros tariqasida qoldirilishi muqaddas burchdir”.[3]

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, oilada yosh avlodga milliy -etnik qadriyatlarni tizimli shakllantirish orqali globallashuv davrida oilada bola tarbiyasiga jiddiy yondashish sog‘lom oila muammuosining ijobiy yechimga ega bo‘lishini kafolatlaydi. Yangi O‘zbekiston barpo etilayotgan hozirgi sharoitda milliy oilaviy qadriyatlarining o‘rni har qachongidan ham ortib bormoqda. chunki, milliy va umuminsoniy qadriyatlar jamiyat rivojiga va uning negizi, millatning tarixiy taraqqiyotida erishilgan muvaffaqiyatlarini avloddan avlodga yetkazuvchi qudratli

omili bo‘lib, oilada farzandlarimiz bolalik, o‘smirlik, balog‘at sari borishlarida ibratli dovondan o‘tishi uchun farzandlarimizga to‘g‘ri yo‘lni ko‘rsatguvchi bir mayoq sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. To‘raqulova I.X., Oilada bola tarbiyasining ma‘naviy asoslar.-T.:”Fan va texnologiya”, 2014.
2. J.Hasanboyev, M.Turopova, O.Hasanboyeva. -Ma‘naviy axloqiy tarbiya asoslaril. Toshkent. G‘ofur G‘ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti. 2018.
3. E.Goziev- “Umumiy psixologiya”-1-kitob, T.Universitet 2002, 167 b.
4. O.Musurmonova, R.Qo‘chqorov, M.Qarshiboyev. -Milliy istiqlol g‘oyasi va ma‘naviyat asoslaril. 9-sinf darsligi. Toshkent. -Ma‘naviyatl, 2016.
5. Дилова Н.Ф. (2018). Буюк аждодларимизнинг таълимотларида мужассамлашган ўқитувчи билан ўқувчилар ҳамкорлигининг педагогик хусусиятлари. *Замонавий таълим*. №3, 63-68 б.

Research Science and Innovation House